

L'FMI insta l'eurozona a constituir un fons anticrisi

Lagarde alerta sobre els riscos del populisme i el proteccionisme

BARCELONA Redacció

Un coixí financer per als “dies de pluja”. Just quan es compleixen vuit anys del rescat grec, el Fons Monetari Internacional (FMI) suggereix que l'eurozona es doti d'un fons que els serveixi per enfrontar-se als mals temps.

La idea és que, en cas de turbulències financeres, els països europeus tinguin un moneder al qual recórrer. Unes reserves que servirien per calmar els mercats i frenar l'especulació sobre el deute sobirà. “Amb aquesta capacitat no n'hi hauria prou per resoldre la pròxima crisi, però sens dubte ajudaria”, va dir ahir a Alemanya la directora executiva de l'FMI, Christine Lagarde. Com s'hauria de finançar aquesta guardiola?

L'exministra francesa va suggerir que cada Estat aporti cada any el 0,35% de la seva riquesa. Una xifra que Lagarde va qualificar de “contribució relativament modesta”. Perquè es tingui una idea, Espanya contribueix al pressupost de la Unió Europea amb una quantitat de diners que és el 0,86% de la seva renda nacional. Segons la seva opinió, aquest fons allunyaria les conseqüències d'una contracció econòmica més profunda ja que “reduiria els efectes negatius sobre la producció en més d'un 50%”.

D'acord amb la proposta, no es tractaria que els països europeus tinguessin barra lliure, perquè per accedir a aquests diners caldria tenir una sèrie de requisits, com el compliment de les regles fiscals de la UE. La idea és que tots els països tinguessin incentius per jugar sota les mateixes normes i emprendre reformes. “No es tracta que alguns països ajudin de manera altruista els altres”, va assegurar Lagarde. “Siguem clars, es tractaria d'un coixí temporal, no d'un coixí permanent sota el qual un pugui amagar-se i no fer res”, va afegir.

Així mateix, la contribució seria variable, en el sentit que, en cas de conjuntura econòmica positiva (els anomenats

bons temps), s'abonaria una prima a l'import prefixat per compensar els beneficis que hagin pogut rebre durant els períodes de crisi. L'objectiu seria evitar que aquest sistema es converteixi en un mecanisme de transferències permanent. És a dir, quan bufa vent a favor, s'aportaria un extra per tornar el que s'hagi pogut treure durant el temps de vaques magres.

L'FMI reconeix que el projecte només és la part d'un pla que hauria de ser molt més ambiciós. El Fons considera que, per estar preparats a la pròxima

dinació supraestatal tranquil·litzaria els inversors, en el sentit que es garantiria més disciplina tributària entre els socis europeus. “Això reafirmaria als inversors que l'eurozona té millors eines per evitar que la pròxima crisi s'estengui. Ajudarà a evitar la situació gairebé de pànic que vam veure la darrera vegada”, va assegurar Lagarde.

En aquesta frase fa referència a l'anterior crisi del deute sobirà europeu. Cal recordar que el rescat de Grècia va posar de manifest les profundes diferències entre l'FMI i la UE, ja que el Fons

La directora gerent de l'FMI, Christine Lagarde, ahir a Alemanya

La institució aposta perquè Europa aconseguixi una “capacitat fiscal centralitzada”

crisi els membres de l'eurozona haurien de desenvolupar un mercat de capitals únic i modern, així com una integració fiscal més gran (una mesura a la qual els països s'hi oposen, per por de perdre la seva sobirania nacional).

En concret, l'FMI parla de la necessitat que Europa tingui “una capacitat fiscal centralitzada”, perquè aquesta coor-

estava a favor de perdonar part del deute grec, mentre que Europa estava en contra. El pla de Lagarde, tal com està concebut, està pensat perquè no es reproduïxin fractures d'aquest tipus i que hi hagi un mecanisme consensuat preestablert.

Finalment, el fet que el Fons Monetari parlés diverses vegades de l'arribada de “la pròxima crisi” va deixar en l'aire l'altra gran pregunta: d'on vindrà la següent tempesta? Doncs bé, segons la directora de l'FMI, en aquests moments els grans riscos per a l'economia mundial procedeixen de l'auge dels populismes i de la posada en marxa de polítiques proteccionistes, just quan a escala global la recuperació sembla sincronitzada i estesa.●

El Bundesbank pronostica una pujada de tipus a Europa a mitjans del 2019

BARCELONA Redacció

Jens Weidmann, president del Bundesbank, creu que “no és irreal” que tingui lloc una primera pujada de tipus a l'eurozona a mitjans del 2019. El seu pronòstic també és el seu desig: l'economista alemany s'ha mostrat moltes vegades en contra de la prolongació d'estímul monetaris per part de l'actual president del BCE, Mario Draghi, i el seu nom ha sonat fins i tot com el seu possible successor.

Per cert, l'horitzó temporal esmentat ahir pel banquer alemany per a l'encari-

ment del preu del diner s'acosta al de l'acabament del mandat de l'italià, que finalitza el 31 d'octubre de l'any que ve. Weidmann va recordar que el final de les compres de deute és “només el principi d'un procés de normalització de la política monetària de diversos anys” i va ressaltar que “per això és tan important començar aviat” amb la conclusió del programa.

El Banc Central Europeu té previst continuar amb el seu pla de compra de deute per valor de 30.000 milions d'euros mensuals almenys fins al setembre d'aquest any i ha indicat que la primera

pujada de tipus d'interès no es durà a terme fins força temps després que hagi conclòs l'adquisició d'actius. Però en l'última reunió del Consell del passat 8 de març, el BCE va eliminar del seu comunicat la referència que, si la situació econòmica empitjorés, estaria “disposat a incrementar el programa de compra d'actius en termes de volum i/o durada”. L'abandonament d'aquell compromís va ser interpretat com un senyal de la reducció gradual del programa d'estímul per part del banc.

Els auguris de Weidmann no compen amb l'imprevist que l'actual auge proteccionista acabi empitjorant la conjuntura. Just ahir una entitat del seu país –el Deutsche Bank– assenyalava que “una escalada de la guerra comercial podria conduir a un escenari macroeconòmic més feble en què el BCE es vegi obligat a compensar el final de les compres d'actius, enviant el senyal al mercat que els tipus d'interès es mantindran baixos durant més temps”.●

TRIBUNA

Joan B. Casas

Degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Entorn social de l'empresa

Des de fa uns mesos, en el marc del III congrés d'Economia i Empresa que organitza el Col·legi d'Economistes de Catalunya, acadèmics, empresaris i professionals de l'economia i l'empresa debaten, en un procés participatiu i obert a la societat catalana, els reptes que suposa la irrupció en tots els àmbits de la vida de la digitalització, la robotització, la intel·ligència artificial o la potència de les economies asiàtiques. A diferència d'altres congressos, a més del vessant macroeconòmic, també s'analitza l'impacte que tenen en l'empresa perquè es parteix de la convicció que és en el camp empresarial on es concreten bona part d'aquestes transformacions, totes elles amb un fort component disruptiu.

En aquest sentit cal assenyalar que l'evolució de l'empresa des d'una perspectiva social ha estat tan intensa com ho ha estat tecnològicament. Impulsada per una elevada conscienciació de la societat, l'empresa té cada vegada més present que ha de reduir o compensar les externalitats negatives que genera la seva activitat (és a dir, aquells costos que repercuteixen en el conjunt social com la contaminació o els efectes sobre la salut de les persones i que no estan inclosos en els de l'explotació del producte o servei). La transparència en les polítiques de responsabilitat social, iniciades voluntàriament com una derivada del màrqueting i de la imatge corporativa, cada cop assumeixen una obligatorietat més gran impulsada per normes i recomanacions de tot tipus d'organismes, inclosos d'internacionals com Nacions Unides o la Comissió Europea. A tall d'exemple, s'inclourien en aquest camp les polítiques destinades a la igualtat de gènere, participació en projectes soli-

La transparència en les polítiques de responsabilitat social, sorgida del màrqueting, és avui una obligatorietat

daris, normes laborals, etcètera.

La sostenibilitat és un altre concepte indestruïble avui de qualsevol activitat, sigui pública o privada o s'executi per organismes administratius o per empreses i entitats privades. Sobre la sostenibilitat, concepte sobre el qual el conjunt social en té sovint una percepció intuïtiva o superficial, se n'han fet moltes aportacions. No és fàcil fer-ne una definició que contempli tota la seva complexitat en un entorn d'enorme competitivitat. Es pot assumir que una empresa és sostenible quan conjuntament amb maximitzar el benefici per als seus accionistes fomenta l'eficiència econòmica, la cohesió social i el respecte al medi ambient en una perspectiva de creació de valor a mitjà i llarg termini.

El factor humà i, en concret, la captació i retenció del talent necessari per innovar i competir constitueixen també més que mai un element decisiu de l'èxit o el fracàs de tota activitat empresarial. La desburocratització i el reconeixement individual de l'esforç i de la capacitat innovadora són condicions imprescindibles per a una gestió dels coneixements adaptada als nous, però que envelleixen ràpidament, temps.